

SEGLAR VIKINGEN

NR 4. 2015. VIKINGARNAS SEGELSÄLLSKAP 240:e PUBLIKATION. 59:e ÅRGÅNGEN

Upptagningsmorgon den 10 oktober.

Foto: Jens Engman

FÖDELSEDAGAR 2016

95 ÅR

26 Apr **COSTY HALLQUISTH**
12 Maj **BRITA JARKING**

90 ÅR

03 Dec **TAGE NILSSON**

85 ÅR

21 Maj **TORD WADELL**
22 Dec **KARL PETTERSSON**

80 ÅR

01 Jan **BIRGIT HELLSTRÖM**
24 Apr **CARL-ERIK SÖDERBERG**
01 Maj **BÖRJE LARSSON**
07 Jul **BENGT ANDERSSON**
04 Sep **KERSTIN SVENSSON**

75 ÅR

11 Jan **LARS-ERIK KARLSSON**
11 Apr **PER-OVE MURSTAD**
13 Ju **OLA JARDER**
16 Jul **GUNILLA BERGLIND**
12 Aug **DAN YNGWE**
18 Okt **LORENS FINQUIST**
04 Nov **JAN DETTHOFF**
04 Dec **LENNART HEYNER**

70 ÅR

03 Jan **EVA JARDER**
04 Jan **RAOUL HELLSTADIUS**
21 Jan **BENGT JARFELT**
30 Jan **KERSTIN GILLWIK WISTRÖM**
12 Feb **WILFRED SIMONSEN**
20 Mar **LARS-GUNNAR LINDBERG**
31 Mar **BENGT ASPLUND**
04 Apr **ROBERT MARSCHALL**

07 Apr **THOMAS KJAERBOE**

03 Maj **ANDERS OLSEN**

03 Jun **SÖREN ASP**

23 Jul **OLA NILSSON**

11 Aug **BJÖRN DAHLSTRÖM**

07 Sep **SILVIJA BRANDELL**

29 Sep **GÖSTA BLADH**

24 Okt **PER HOLST**

04 Nov **CHRISTER JACOBSSON**

19 Dec **LEIF AHLQVIST**

60 ÅR

24 Jan **PETER CLEMEDTSSON**
25 Jan **URBAN STAMMING**
28 Jan **PEGGY NORDSTRÖM**
11 Feb **GRETHE ROTTBÖLL SUND**
17 Feb **ANNE KIHLLSTRÖM**
11 Mar **ANDERS ÖBORN**
03 Apr **DONALD BRATT**
20 Maj **BENGT EKDAHL**
02 Jun **PER HÖRBERG**
21 Jun **SOFIA SÖDERSTAM**

50 ÅR

11 Mar **GUSTAF WALLERFELT**
17 Mar **CHRISTER FERNSTRÖM**
19 Mar **CLAUS MEYER**
22 Mar **STEFAN GRINNEBY**
29 Mar **ANDERS KASSMAN**
27 Apr **MAGNUS GRANAT**
18 Maj **PETTER OLBE**
10 Jun **EVA SÖDERLUND**
11 Jun **SAVINA FORNSÄTER**
16 Aug **PEDER BJURMAN**
19 Sep **SVEN LAGERBERG**
01 Dec **JESPER LINDAU**
11 Dec **DANIEL TÖRNBERG**

Seglar-Vikingen

Ansvarig utgivare:
Bengt Janson, ordförande
Villagatan 3
114 32 Stockholm
Tel 08-20 45 01

Redaktion:

vssred@gmail.com

Material skickas till:

Sven Öberg
Tallidsvägen 4F
13137 Nacka
Mobil 0705 72 24 99

Grafisk form:

Hans Melcherson
Mobil 0708 30 94 56

Vikingarnas Segel Sällskap Kansli:

Box 10022
181 10 Lidingö
Tel kontorstid: 08-731 43 93
Tel & besökstid 1:a måndagen
varje månad:
kl 19.00-21.00; Tel 08-662 57 69
kontakt@vss.nu

VSS hemsida: www.vss.nu

Ordförande:
Bengt Janson; Tel 08-20 45 01

Sekreterare:

Helga Rudhe; Tel 08-26 64 73
vss.sekreterare@swipnet.se

Kassör:

Per Jutemar; Tel 0706 12 11 81

Hamnkaptan:

Jonas Ericson; Tel 0761 22 89 46

Ekholmen:

Tel 08-541 340 15
Postgiro: 50164-3

Seglar-Vikingen nr 1, 2016

Redaktionen behöver ert material senast fredagen den 29 februari för att tidningen ska publiceras i mitten av mars.

**Manus och bilder mailas till:
vssred@gmail.com**

**Bidrag till hemsidan
www.vss.nu mailas till
webmaster@vss.nu**

Mot nollpunkten

Kvicksilvret går mot noll – det stundar vinter, om det nu blir någon, förstås. Det vet man aldrig nuförtiden. Mot noll går verksamheten på varvet också. Ekholmen sover för länge sedan och på Hundudden syns allt färre båtägare. Ja entusiasterna finns ju där, det hör man på de nyttoljud som tränger ut från pressenings-täckta båtar. Men annars är det lugnt. Nu har vi spolplattan med sitt avancerade reningsverk snart i bruk på allvar. Jo visst jag har skrivit det flera gånger, men komplexiteten i anläggningen kan inte nog understrykas. Syftet är ju att vi kanske rent av skall kunna låta bli användande av giftfärger och istället ta upp och spola av skroven. Det kanske kan gå med tanke på att ”våra vatten” är förhållandevis bräckta medan man på västkusten säkert måste använda, kanske hård kopparhaltig färg. Vår vän docent Brita Eklund ITM fortsätter sin forskning inom området och har försöksserier på gång med andra båtklubbar där man prövar sig fram med olika metoder och behandlingsalternativ. Det blir intressant att följa dessa projekt.

Ett annat viktigt projekt hos oss är den nya pelarkransbryggan. Vi var till slut tvungna att bita i det sura äpplet och ordna till denna. Som samtalsämne har det ju varit långlivat men till slut var det väl egentligen säkerhetsfrågan som avgjorde. Det är ju lite speciellt hos oss att vi har en så pass öppen anläggning där vanliga flanörer samsas med oss medlemmar utmed stranden och

också på den bryggan. Så under ledning av Christer Fredrikssons fasta hand är bryggan nu klar. Nu står den på 10 st stålpelare nedborrade ca 50 cm i berget (!) och sedan är det gjutet 25 cm dubbelarmerad betong på detta. Stadigt är bara förnamnet. Så kunde vi höja pelarkranen ca ½ meter dessutom. Det ser riktigt fint ut och känns stadigt och tryggt, som sagt. På och avfart till bryggan har också förbättrats så att men enklare kan köra runt och inte behöver backa och krångla med alla risker det innebär.

Jag har noterat att den oroande momsfrågan för båtklubbar, dykt upp igen. Vi får hoppas den snart går tillbaka till papperskorgen, där den hör hemma. Det är förfärligt att det inte går att få förståelse för våra ideella båtklubbars verksamhet. Vi gör ju massor av arbete i egen regi på fritid och köper av flera skäl så lite som möjligt. Att bli betraktade och hanterade som något slags företag vittnar om politikernas oförståelse för denna urgamla (kom ihåg, sedan 1899) typ av verksamhet. Momskrav skulle ju innebära höjning av avgifter förstås men också en omfattande administration och löpande redovisning. Nej jag hoppas på papperskorgen igen – statskassan behöver inte dessa pengar. SMBF har skrivit brev till finansminister M Andersson och förklarat det absurda i förslaget samt bett att få besked om det verkligen är regeringens önskan att momsbelägga våra båtklubbar. Den enda i

regering jag vet har båt är Åsa Romson. Jag känner dock viss osäkerhet om vi kan lite på att hon kan förklara denna känsliga och delikata fråga för regeringen. Vi kan bara hoppas.

Har ni sett att Seglarförbundet gjort en undersökning bland 1.000 båtägare (65% män o 35% kvinnor) med frågor om våra behov och önskemål när det gäller vårt båtliv. Det är intressant läsning (se deras hemsida) där det visar sig att det vi allra mest värdesätter är att njuta med alla sinnen på andra plats kommer att Komma närmare familj o vänner och på tredje kommer Att ha det bekvämt. Det är ju alltid intressant i sådana här sammanhang att jämföra resultaten med ens egen uppfattning – och här är jag ju benägen att tro att de allra flesta av oss i VSS instämmer i dessa tre slutsatser. Jag skulle till och med påstå att många av oss är extra bra på att njuta av vår segling, båtlivet, kamratskapen medlemmar emellan och våra familjer. Sen tycker väl många av oss att det är fantastiskt att kunna ha det bekvämt – i alla fall jag – om det så är i sittbrunnen, på Ekholmen, Ljugarbänken vid klubbhuset eller på Björkö, där vi ju också bekvämar oss.

Avslutningsvis, - vi ses kanske nere bland de prasslande presenningarna eller varför inte kring Calles julbord i Kruthuset. Om inte passar jag på att önska God Jul redan nu.

Bengt Janson
VSS ordförande

Kvicksilvret går mot noll – det stundar vinter.
Foto: Hans Melcherson

Portsmouth – Stockholm med s/y Nickilu

Det var inte helt utan vända jag bestämde mig för att sälja Utskär, en Nordisk Kryssare 5 ½ för att köpa en plastbåt. Jag är uppväxt med och har alltid haft träbåtar.

Efter mycket letande hittade jag slutligen den båt jag letat efter. Hon fanns i Portsmouth i södra England och hette Nickilu - en Beneteau Oceanis 390.

Efter godkänd besiktning och 4 veckors förberedelser i Portsmouth var hon klar för avfärd. Kvällarna i Portsmouth hade jag ägnat åt att läsa på så mycket som möjligt om tidvatten och strömmar som jag visste skulle bli en av seglingens stora utmaningar ända till Kielkanalen.

Nästa utmaning var att hitta en besättning med erfarenhet, lust och tid.

Jag kom att spontant tänka på seglaren Roger Nilson, som jag har haft kontakt med genom åren i olika seglar- och jobbsam-

manhang. Tack vare honom fick jag tag på tre fantastiska ungdomar bestående av Anton Heijbel från Gotland, 25 år och skeppare samt två amerikaner, Brendon Taylor Besse 23 år och hans flickvän Anastasia Surmava 21 år som båda arbetade på charterbåtar i Grekland. Hon var ingen seglare men duktig på matlagning vilket passade perfekt. Det skulle visa sig att vi fick hemlagad mat av hög klass under hela seglingen vilket höll humöret uppe.

I sista stund fick jag en glad överraskning. Jag hade frågat Silvija Brandell om hon hade möjlighet hänga med några dagar. - Klart jag hänger med sa Silvija, bara jag får lite tid för förberedelser.

Det kändes som en riktig Lottovinst att få med Silvija, som med Egon passerat Engelska kanalen fyra gånger åt båda hållen på sina många seglingar, bl.a.

runt jorden under 8 år med Magnum Bonum.

Den 8 juni, två dagar före vår avresa kom Silvija till Port Solent där båten låg.

Vi bunkrade och gjorde de sista förberedelserna och tog emot den övriga besättningen som kom på kvällen innan vi skulle ge oss iväg.

Efter säkerhetsgenomgång åt vi en sen middag samtidigt som vi lyssnade på väderleksrapporten från Solent Coastgard. En dyster rapport som utlyst Galevarningar (17,2 m/s) längs hela engelska sydkusten och längs franska kusten på andra sidan.

Normalt så här års i juni är det sydvästliga vindar där, men nu var det p.g.a. ett parkerat högtryck över Irland ostlig vind, vilket var sämsta tänkbara för oss.

På skepparmötet och efter noga övervägande bestämde vi ändå för att ge oss av eftersom det med stor sannolikhet skulle bli åskväder med ännu mer vind en dag senare.

Istället för att som planerat följa engelska kusten till Dover så beslutade vi att segla snett över till Frankrike, drygt 100 sjömil och hålla så högt vi kunde.

Vi måste gå ut när de var högvatten vilket det var vid 9-tiden på morgonen. Nivåskillnaden är ca 4 meter och tidvattnet kommer och går ungefär var sjätte timme och då uppstår kraftiga strömmar.

Portsmouth till Kielkanalen

Silvija, Anton, Brendon och Anastasia. Avfärd från Portsmouth.

Dag 1, den 11 juni

Så var det då äntligen dags att kasta loss!

Det var strålande väder när vi lämnade Englands kust, men ganska snart ökade vinden till hård kuling.

Sjön blev grov med flera meter höga vågor och när tidvattnet vände och gick mot sjön blev vågorna högre. Engelsmännen kallar det för Choppy water och tidvis hade vi regn och åska. Det blev helt klart en tuff början på vår segling.

Vid 2-tiden på natten anropade jag på VHF Dieppe i Frankrike, ca 80 sjömil söder om Calais och fick klartecken att gå in trots att det var lågvatten. Det kändes som en stor lättnad efter en segling där vi alla var trötta och våra sjökläder dyngsura.

Silvija och jag hade haft ena vakten och Anton och Brendon den andra.

Anastasia matlagningen hade varit en "balansakt" som hon klarade helt galant, vi var alla fulla av beundran över den mat hon trots det kunde åstadkomma.

Framför allt var vi glada över att nu slippa korsa engelska kanalen mellan Dover och Calais. Där är kanalen som mest trafikerad och på det smalast stället 24 sjömil. Det är ett av världens mest trafikerade vatten. Största risken med seglingen skulle just vara kollision vid dålig sikt.

Dag 2, den 12 juni

Fransk byråkratisk registrering inledde nästa dag. Efter Silvijas tidvattenberäkningar väntade vi lite med avfärden så att vi skulle komma till Calais när det är högvatten i Dover, då har man nämligen kraftig medström ut i Nordsjön.

När vi gick ut var det först svag vind och dimma, men vinden vände snabbt och ökade.

Vi höll 10 knop med plattläns och medström när vi på kvällen passerade Calais.

När vi seglade ut i Nordsjön kunde vi höra hur åskan hotfullt mullrade på avstånd.

Där är det gott om trafiksepareringszoner samt trafikleder

som fritidsbåtar är förbjudna att segla i.

Vi fortsatte förbi Belgien och höll oss långt ut för att inte gå på sandbankar som det finns massor av där och de kan dessutom flytta på sig p.g.a. tidvattnet. Det ligger även fullt av vrak längs hela vägen, ingen direkt uppmuntrande syn.

Vi höll oss nära trafiklederna för handelsfartyg och på natten passerade vi många fartyg som låg för ankar på speciella platser långt ut till havs. Alla fartygen är upplysta, en märklig syn som ger en känsla av att det ligger en stad mitt i havet.

Vi hade stor hjälp av vår AIS som via satellit visar var vi är för andra fartyg samt att vi ser dem på plottern. I kombination med radar är det ett ovärderligt hjälpmedel i sådana här farvatten där det ofta är dimma.

Dag 3, den 13 juni

Nästa dag ägnade vi oss åt att korsa flera trafikleder som går in till olika hamnstäder som t ex. Rotterdam. Dessa måste korsas i

Silvia på Nordsjön utanför Belgien

90 grader och man måste hela tiden hålla undan för containerfartyg och oljetankers som ofta kan hålla över 20 knop.

Sent på kvällen den 13 juni tog vi sikte på IJmuiden utanför Amsterdam där vi gick in för välbehövlig vila.

Dag 4, den 14 juni

Nästa dag hissade Brendon upp Anton i masten för att undersöka riggen. Helt klart en uppgift som passar bäst för den unga besättningen!

När vi gick ut hade vi motvind som ökade kraftigt i styrka.

Silvija och jag gick vakten på kvällen. Det var då kraftiga motström p.g.a. tidvattnet och efter två timmars hård segling var vi tillbaka på nästan samma ställe! Det kändes hopplöst och vi funderade allvarligt på att gå in till någon hamn i Holland, men det var lång väg dit och tidvattnet skulle vända efter några timmar. De kraftiga sjöarna slog ofta in över hela båten och rorsmännen fick ta emot en hel del vatten, men alla lärde sig att ducka.

Dag 5, den 15 juni

När vi rundat Nederländerna

blev det äntligen en mer ostlig kurs som gjorde att vi slapp kryssa. Vi passerade gränsen till Tyskland och tog sikte på Cuxhafen i mynningen till Elbe.

Dag 6, den 16 juni

När vi kom till Cuxhafen hade vi medström, men trots motström från Elbe gick det lätt att ta sig till Brunsbüttel, en bit in i Elbe, där Kielkanalen börjar.

Där fick vi vänta en timme innan de öppnade slussen.

Nu var det dags för Silvija att mönstra av, så vi gick in i hamn. Silvija skulle ta sig vidare via Hamburg med flyg till Stockholm. Det kändes tungt för oss andra, Silvija hade varit en fantastisk hjälp och vi visste att vi skulle sakna henne i vårt seglar-gäng.

Vi var nu efter ca 500 sjömil halvvägs till Stockholm. Vi var bara tre som seglade eftersom Anastasia var vaktfri. Det är inte tillåtet att segla på natten i Kielkanalen så vi lade till i en liten fin hamn i Rendsburg.

Dag 7, den 17 juni

Efter en stadig frukost så fortsatte vi nästa dag till Kiel, hela

kanalsträckan tar ca 12 tim. Det var kulingvarning på Tyska bukten därför tog vi beslutet att segla rakt över till Bagenkop i Danmark.

Den enda båt vi såg var danska Kustbevakningen som långsamt passerade alldeles framför oss på gränsen mellan Tyskland och Danmark. Märkligt nog hade vi knappt sett en enda segelbåt till havs sedan vi lämnade England.

Dag 8, den 18 juni

Även nästa dag var det kulingvarning och med tanke på att vi var en vakt mindre och rejält trötta på hårda nattseglingar valde vi att segla genom Danmark och komma ut i sydost där vi kunde ta kurs rakt mot Bornholm.

Dag 9, den 19 juni

Vi hade tänkt fortsätta till Christians ö nordost om Bornholm, men eftersom det blev sent gick vi in till Rønne i Bornholm. Till min stora lycka kunde jag nästa dag köpa en symaskin i ett matvaruhus för 690 Dkr! Det hade under seglingen uppstått en reva på förseglet så på förmiddagen förvandlades kajutan till systuga och sedan kunde vi fortsätta med kurs mot Visby.

Dag 10, den juni

På natten när vi på avstånd passerade Ölands södra udde kunde vi se ljuset från Långe Jan. Det tidiga morgonljuset vid nattseglingar kan vara magiskt vackert.

Dag 11, den 21 juni

På eftermiddagen gick vi in till Stora Karlsö. Vi lade till vid ångbåtsbryggan på norra sidan. En

Utanför Öland

Stora Karlsö

Sillgrisslor på Stora Karlsö

Visby

mycket vacker ö med Tordmular och Sillgrisslor.

Över tio tusen par Sillgrisslor häckar där och ett par dagar senare skulle ungarna börja kasta sig ut från klipporna mot en osäker landning på den klippiga stranden.

På kvällen 21 juni lade vi till i Visby. Där mötte Antons pappa upp glad att se sin son i hamn. Han tog hand om besättningens tvätt som han nästa morgon kom tillbaka med rentvättad tillsammans med nybakat bröd!

Dag 12 den 22 juni

Nästa dag tog vi kurs mot angöringsfyren Almagrundet utanför Sandhamn. Vid fyratiden nästa morgon passerade vi Sandhamn.

20 timmar efter att vi hade lämnat Visby gick vi vid 9-tiden på morgonen äntligen i hamn på Hundudden, där Silviya tog emot oss med glada tillrop!

En härlig känsla efter 1000 sjömil på 12 dygn med 6 övernattningar! Ett fantastiskt team hade gjort ett enastående arbete utan några missöden och utan minsta konflikt eller klagomål trots hårda vindar och grov sjö.

Med oförglömliga minnen och stor tacksamhet kommer jag alltid att minnas denna segling

CHRISTIAN

Fler bilder finns på vår hemsida samt till denna film:

<https://www.youtube.com/watch?v=cDZ-0Equ34M>

Båt: Beneteau Oceanis 390
Längd: 38 fot
Bredd: 3,90
Djup: 1,65
Deplacement: 6,5 ton.
Båtkonstruktör: Philippe Briande
Designer interiör: Philippe Starck

Tips till föräldrar, mor- och farföräldrar

OBS! Med tanke på föreningens demografiska situation är det befogat att nämna att detta tips gäller både *föräldrar såväl som mor- och farföräldrar*.

Situationen är denna: Du skall lägga till för natten. Du förbereder ankare eller bojfångare, förtampar fästs i knapar och görs färdiga. Man vill inte att barnen skall klämma sig eller vara i vägen vid tillägningen. Nu börjar koncentrationen höjas väsentligt. Barnen ombord är både uppspelta, hungriga och trötta. Dessa tre faktorer brukar ha inverkan på barnens hörsel. Order som ges förblir enbart vibrationer i luftrummet. Barn förmår vid denna situation endast uppfatta orden ”glass” och ”godis”. **Ta vara på det!**

Innan du börjar förbereda båten för tilläggning, går du lugnt ner i kajutan och tar en lämpligt stor näve godis, som du gömt, och lägger i din ficka. Med bibehållet lugn och blicken fäst vid horisonten kastar du, när tiden är mogen och du vill att barnen skall vara ur vägen, ner godiset på durken i kajutan och ropar ”Alla barn får så mycket godis dom kan finna”. Du blir ensam och övergiven i sittbrunnen.

Men det var ju det du ville.

Hade jag vetat att det var så roligt med barnbarn, hade jag börjat med dem...

Hälsningar

LENNART ERICSON
Medlem 1105

Vikingasången 2.0

Mel. Så lunka vi... C. M. Bellman

Text: Rolf Kolmodin

Så segla vi så småningom
från Waxholms buller och tumult
Du styrman fäll din rorkult ned, ditt
tinglas är nu fullt

Tycker du att vinden är för hård
går väl an så ta dig då ett rev,
Ta dig sen dito en, dito två, dito tre...
så styr du lugnare...

En Viking seglar helst av allt,
ett långsmalt spjut med priima lack
På varvet har han slitit hårt, och njuter nu för fullt

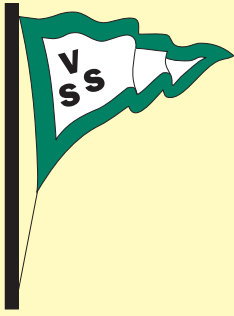
När Storskär kommer vaarje kväll
så sitter vi på bergets häll,
Sen skramlar vi med allt vi har
så tuutar hon till svar

Tycker du att vattnet är för kallt
eller är det kanske alltför salt?
Då hugger du din egen ved, och värmer bastun opp
Sen badar du med stjärten bar, och njuter av ett dopp

På grillen lägger du ditt kött
och dricker gärna något rött

När solen dalar ner till slut,
då skålar vi med stor salut,
och tööömmer våra glaas!

Skål!

Årsprogram 2015–2016

2015

December 9 onsdag Veteranklubbens traditionella Julbad med jullunch

2016

Januari 17 söndag DSV bjuder alla Vikingar på kaffe framför brasan, Klubbhuset

Februari 8 måndag Sista dag för motioner till Årsmötet
29 fredag Sista manusdag Seglar-Vikingen nr 1
13 lördag DSVs årsmöte

Mars 7 söndag Bockgården städas, samling kl 10
31 torsdag Årsmöte kl 19, Klubbhuset

Subliftslånet – än en gång

I förra numret av SeglarVikingen skrev vi om Subiftslånet och vädjade då till alla tecknare av detta lån att låta VSS lösa in detta nu redan efter 6 års löptid.

Anledningen till detta är väl uppenbar för alla, men vi upprepar det igen:

Det är två huvudsakliga skäl:

Dels att underlätta och hålla kostnaden nere för vår administration av lånet, och

Dels för att lånet är dyrt för VSS .

Så precis på samma sätt som du som långivare hjälpte till för att möjliggöra förvärvet av Subliften, önskar vi nu att du hjälper till så att Sällskapet kan lösa lånen och på så sätt förbättra VSS ekonomi.

Hör av dig till: bengt.204501@telia.com så får vi diskutera saken i detalj.

BENGT JANSON
VSS ordf

SILVIJA BRANDELL
VSS v ordf